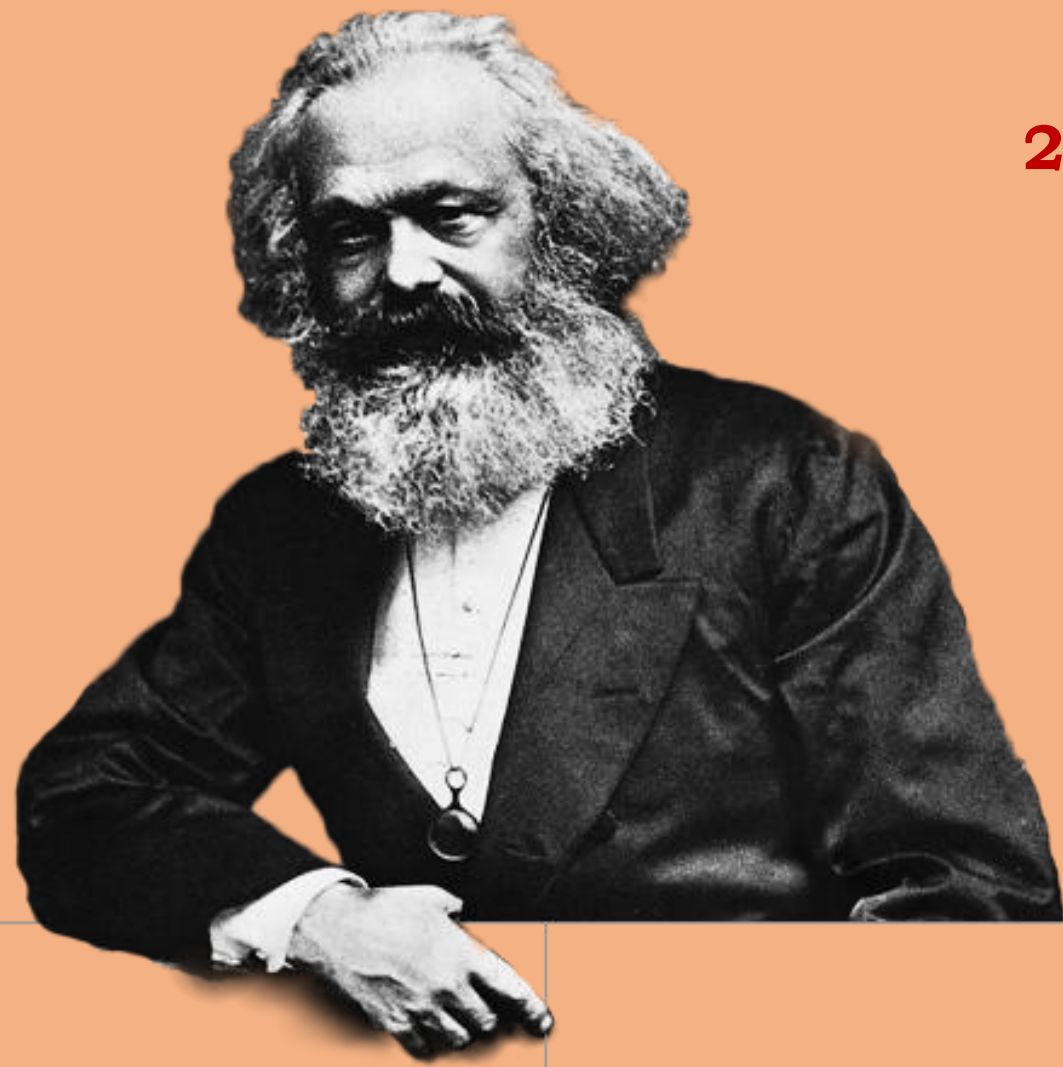

**Fakultet hrvatskih studija
Odsjek za sociologiju
Sustavna sociologija 1
prof. dr. sc. Renato Matić
Ivan Perkov, mag. soc**

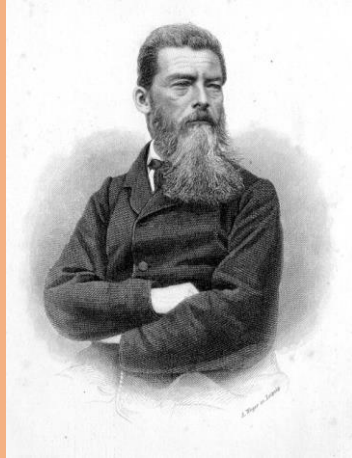
Konfliktna teorija u sociologiji

2.DIO

Karl Marx

**O
t
u
đ
e
n
j
e**

- **Feuerbach: religiozno otuđenje čovjeka**
  - otuđenje ljudske biti od čovjeka - pretvaranje otuđene ljudske biti u nešto transcendentno

- **Hegel: suprotnost između svijesti i samosvijesti (čovjek)**

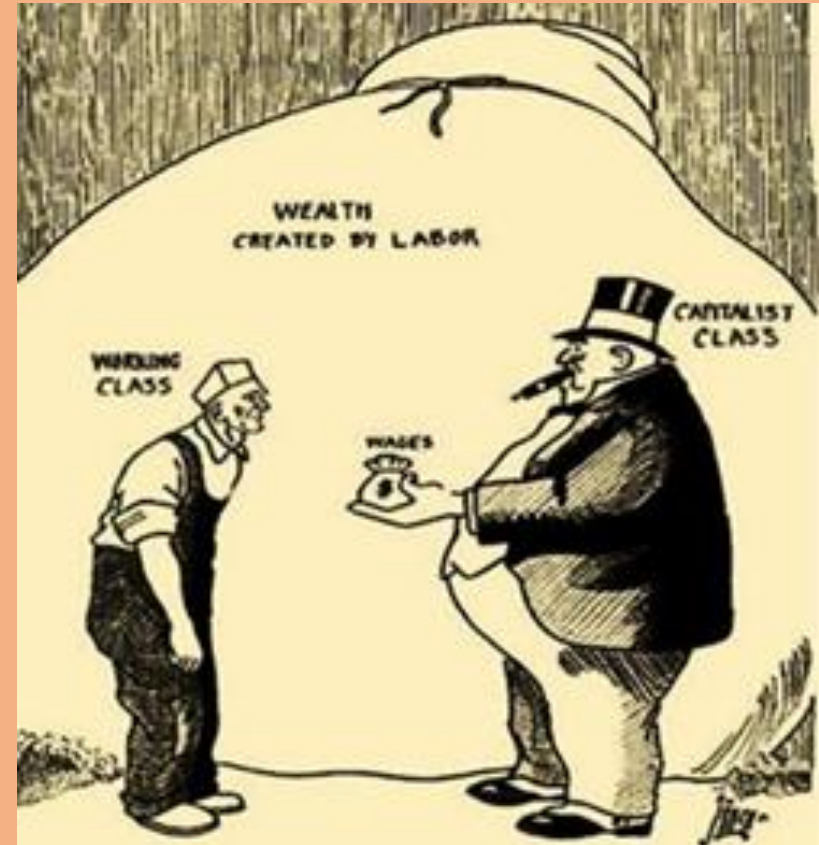

- **Marx**
  - **fenomen koji se javlja u procesu samoproizvodnje, samoostvarenja čovjeka**
  - **gubitak pripadajućih generičkih moći ili svojstava**
- **Rad u klasnom društvu - nužda i prinuda**
  - **potencijalno se potvrđuje, a realno se otuđuje**

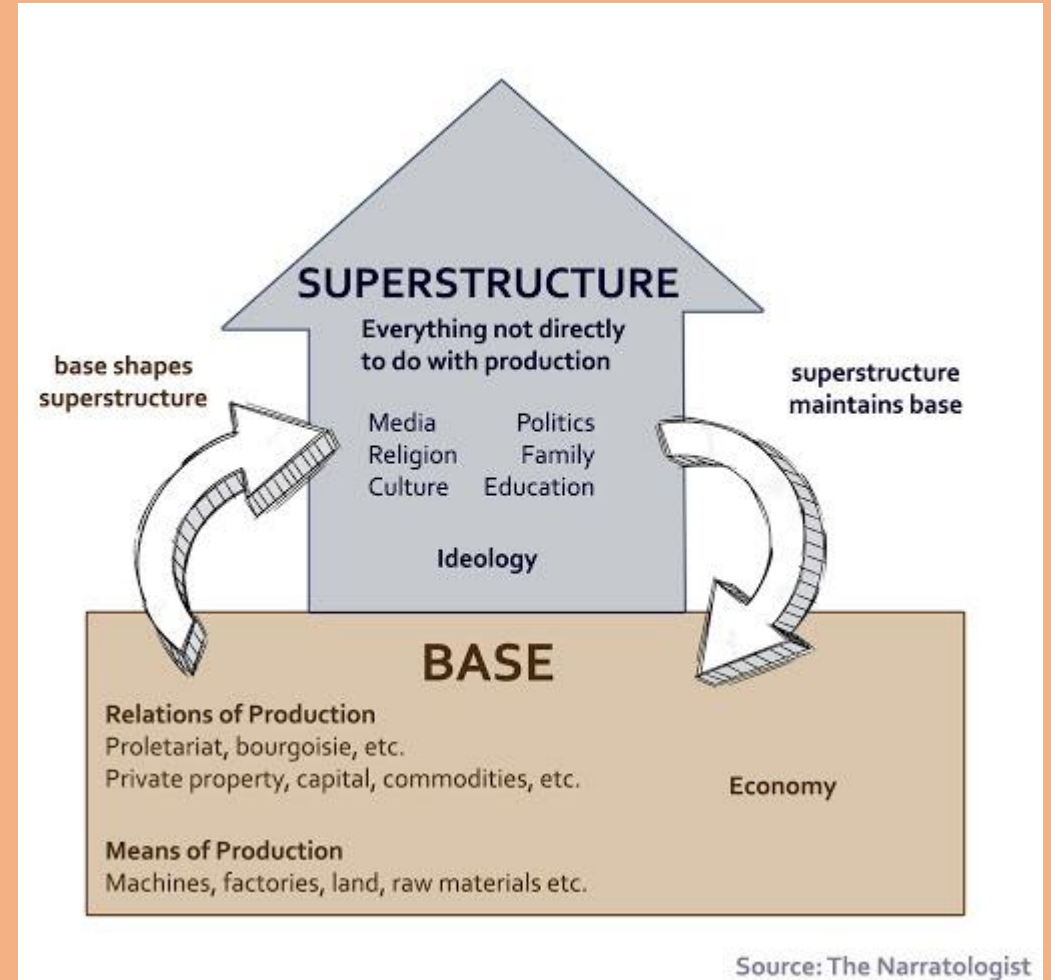
Četiri oblika otuđenja

- otuđenje od proizvoda rada
- otuđenje od procesa proizvodnje
- otuđenje čovjeka od svoje generičke biti (otuđenje od samog sebe)
- otuđenje čovjeka od čovjeka

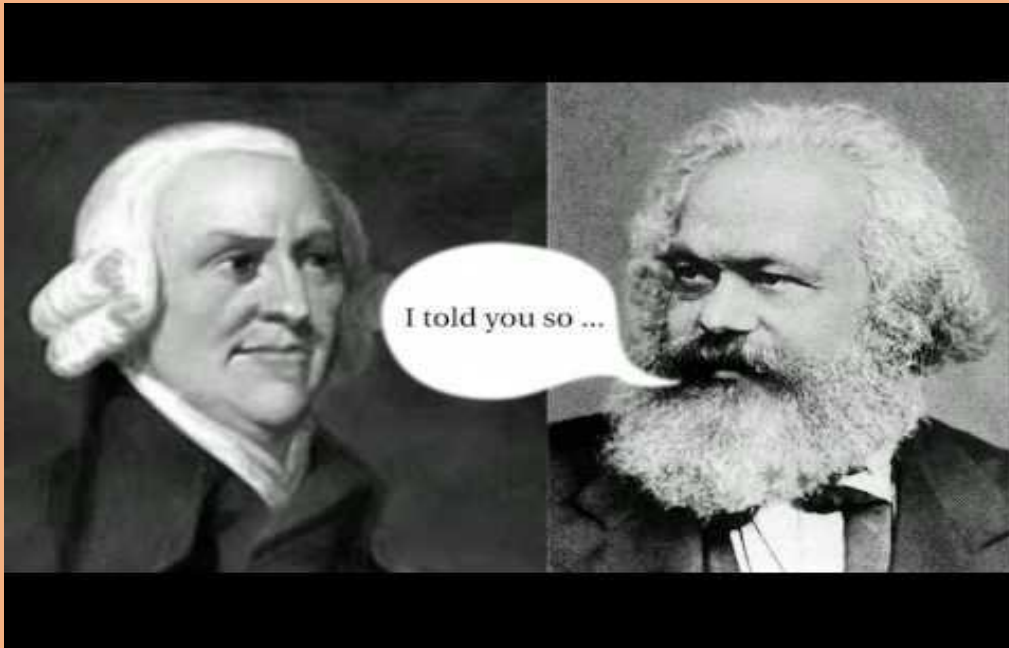
Marxovi sociološki pojmovi

- **Društvo - proizvod međusobnih aktivnosti i odnosa među ljudima**
- **Shvaćanje društva**
  - **postoji opći zakon proizvodne ljudske djelatnosti, ljudskog proizvodnog rada koji važi za sve oblike ljudske prakse**

Podjela rada

- **Adam Smith:**
  - podjela rada se temelji na
  - sklonosti razmjeni i trgovanju,
  - tj. ljudskom egoizmu
- **Marx: podjela rada nije urođena sklonost, već posljedica i rezultat razvoja proizvodne djelatnosti ljudi**
  - nužnost koja postoji u svim oblicima društvenih odnosa,
  - iz čega nastaju različiti oblici društvene organizacije i društvenih institucija

- **Različiti razvojni stupnjevi podjele rada odgovaraju različitim oblicima vlasništva**

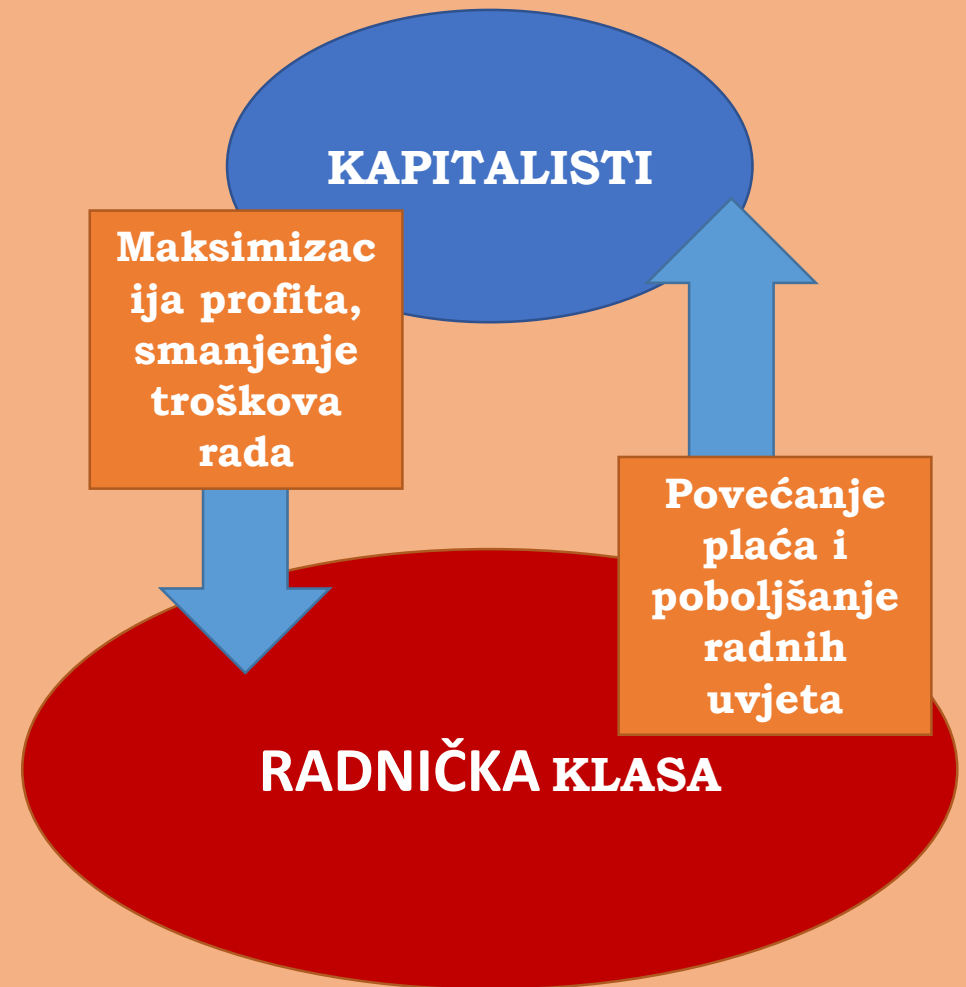
Svaki stupanj podjele rada određuje i uzajamni odnos individuumu u vezi s

- **materijalom**
- **oruđem**
- **proizvodima rada**

- **“Kad se uzmu u obzir
... način proizvodnje i
stupanj razvoja
proizvodnih snaga,
... mjesto u proizvodnji,
... odnos prema uvjetima i
oruđima rada,
... radnoj djelatnosti i
proizvodima rada,**

**dobivaju se osnovni
čimbenici diferencijacije
društva i formiranje
određenih društvenih
odnosa“**

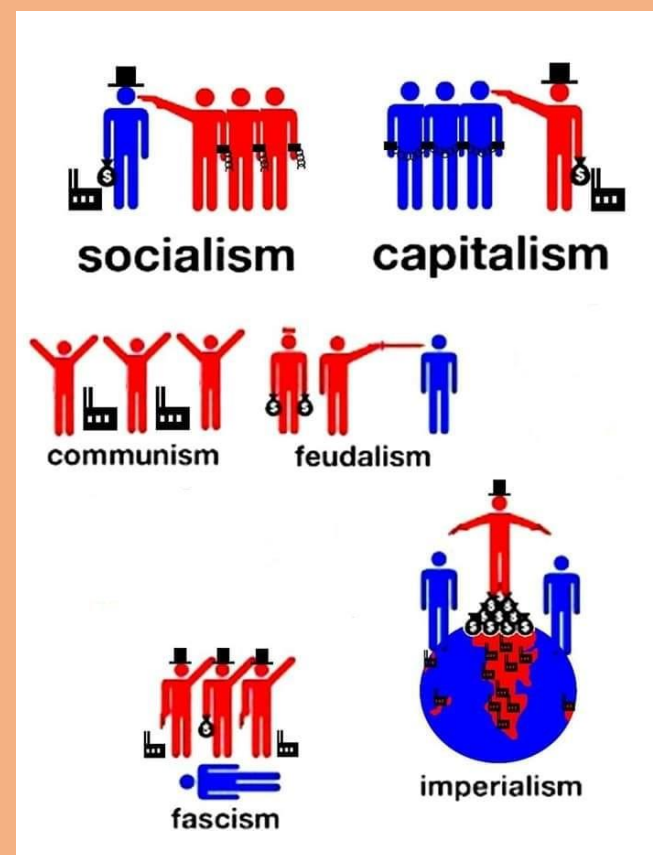

Historijske tipove društva, koji u tom procesu nastaju, tj. globalne sisteme društvenih odnosa, Marx naziva

DRUŠTVENO EKONOMSKE FORMACIJE

U povijesti čovječanstva Marx izdvaja četiri društveno-ekonomske formacije tj. osnovna oblika društvene strukture:

- patrijarhalna zajednica**
- ropstvo**
- feudalizam**
- kapitalizam**

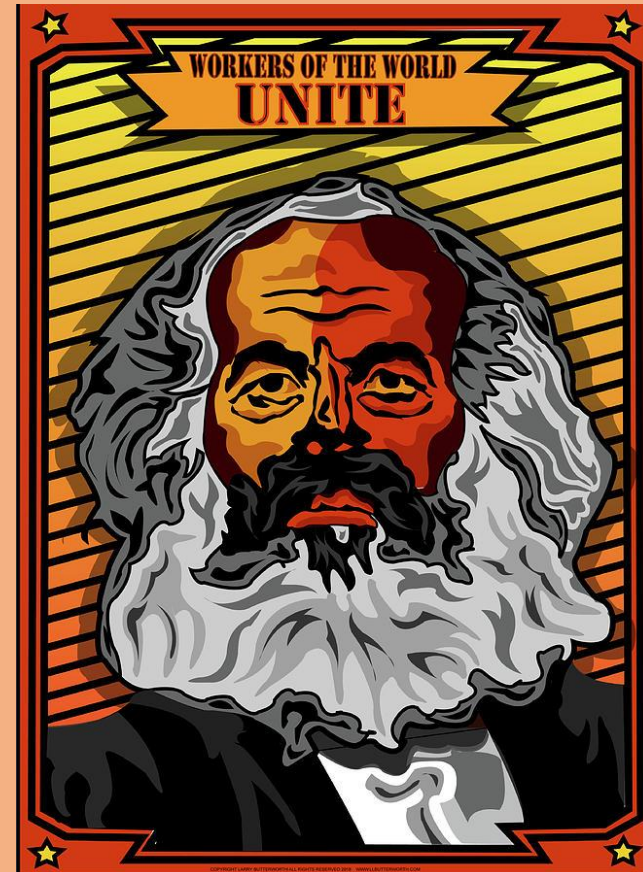

Temeljna obilježja povijesnih formacija

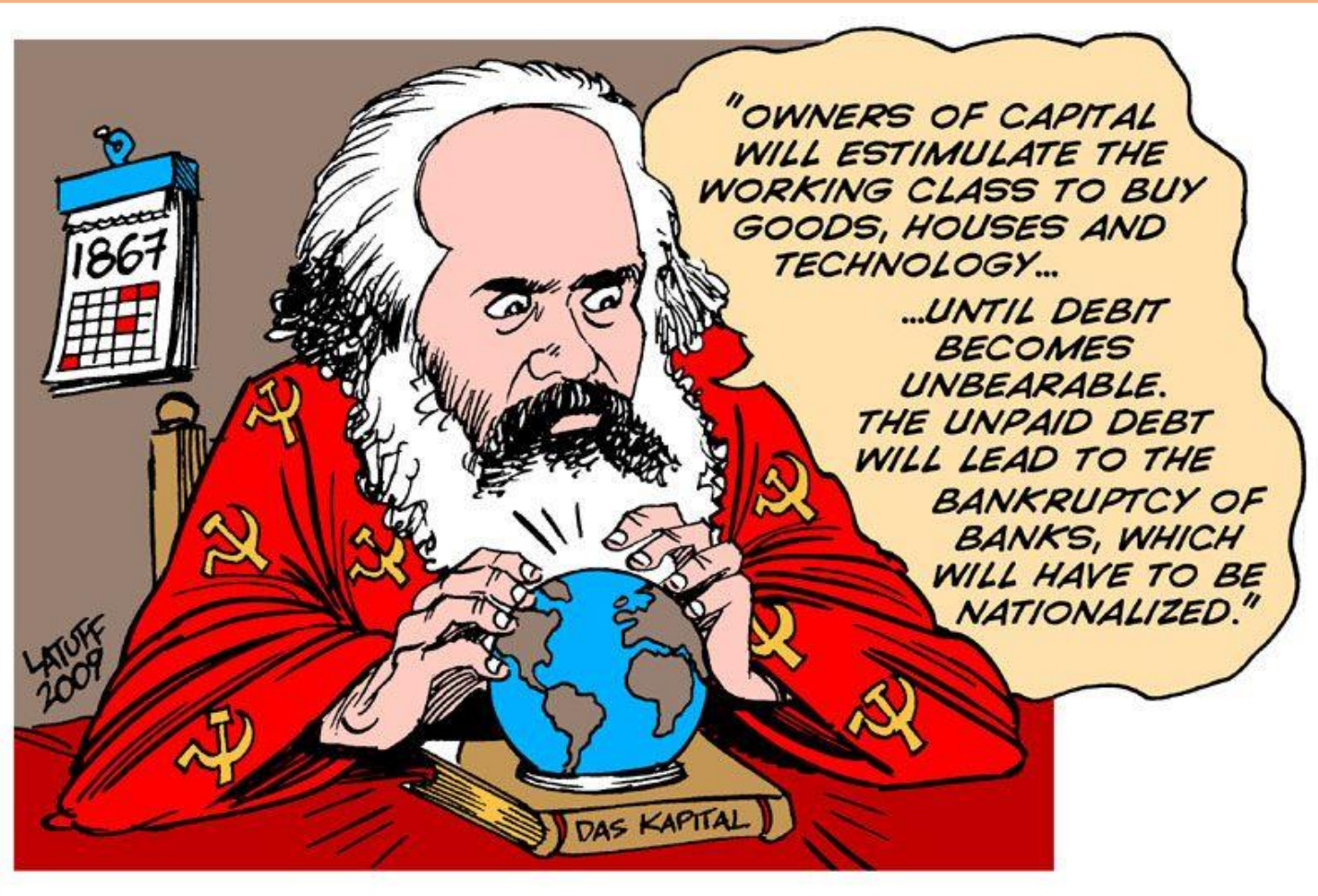
- **patrijarhalne zajednice: slabo razvijena proizvodnja i podjela rad**
- **ropstvo – klasni sukob između robovlasnika i robova**
- **feudalizam - klasni sukob između feudalaca i kmetova**
- **kapitalizam - klasni sukob između kapitalista i najamnih radnika**

- **Novo “buduće” društveno uređenje - socijalizam:**
- **ukidanje eksploatacije**
- **ukidanje klasnih odnosa u društvu,**
- **podruštvljenje proizvodnje**
- **prerastanje društva u slobodno besklasno udruživanje**

H P
V A
A Ž
L N
A J
I
N
A !

**I know only one thing,
I am not a
Marxist**

~ Karl Marx ~

